

AGİT

AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI

AGİT Sekreteryası

ile

AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi'nin
ortaklaşa düzenlediği

Terörizme Yol açan Şiddete-dayalı Aşırıılık ve Radikalleşmeye karşı
Kadınların rolü ve etkinliğı üzerine
Uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen
Yuvarlak Masa Toplantısı

12-13 Mart 2012

Hofburg Kongre Merkezi, Viyana

İK TESPİTLERE İLİŞKİN ÖZET

Aynı 12 Aralık 2011'de Sekreteryaya ile DKİHO'nun (*Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi*) yine birlikte düzenlediğı ve kadınların terörist yaklaşımlar içerisinde olmalarının önüne geçilmesi konusunun işlendiğı uzman katılımlı birinci yuvarlak masa toplantısı akabinde dağıtılan Özet Tespitler'de olduğu gibi; aşağıda yazılanlar, uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen yuvarlak masa toplantısından çıkan ilk tespitlerin bir özetidir. Genel bir uzlaşıya dayanmayan sadece kaba bir özetten ibaret olup AGİT'in resmi tutumunu yansıtmaz. En son olarak yayınlanacak, birleştirilmiş bir nihai rapor bu her iki toplantı sırasında belirlenen tespit ve önerileri içerecektir.

Genel Bakış

12-13 Mart 2012 tarihinde, AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (DKİHO) ile Sekreterlik bünyesindeki Ulusaşırı Tehditler Departmanı /Terörizm karşıtı Eylem Birimi ve Toplumsal Cinsiyet Şubesi birlikte, önemli uzmanların katıldığı '**Terörizme Yol açan Şiddete-dayalı Aşırıılık ve Radikalleşmeye (TEYŞAR) karşı kadınların rolü ve etkinliğı**' konulu bir Yuvarlak Masa Toplantısı organize etti. Bu toplantı, Sekreterlik ile DKİHO'nun kadın ve

TEYŞAR alanında, 'Kadınların Terör Faaliyetlerinin Arkasındaki Dinamikleri Anlama ve Önlemenin Yollarını Saptama' konulu 12 Aralık 2011 tarihinde yapılan yine uzmanların katıldığı toplantısını takiben birlikte yaptığı ikinci ortak etkinliktir. Terörizmi önlemede cinsiyete dayalı yaklaşımların işleneceği herhangi bir toplantı planlanmıyorsa da, Sekreteryaya ve DKİHO'nun kadınları terörizmin karşısında durmaya teşvik etme yönündeki ortak çabaları devam edecektir.

Bu yuvarlak masa toplantısı, güvenlik, toplumsal cinsiyet ve insan hakları alanlarında karşılıklı deneyimlerin aktarılması, doğru uygulamaların paylaşılması, TEYŞAR karşısında kadınların rolünün pekiştirilmesi ve kadınların güçlendirilmesine olanak sağlanmasının yollarının formüle edilmesi amacıyla AGİT'in 32 Katılımcı Devlet ve İşbirliği Ortakları'nın temsilcileri dahil devletler arası kuruluşlardan, sivil toplum ve akademi çevrelerinden gelen katılımcılardan oluşan 130' dan fazla uzmanı biraraya getirdi.

Arka plan

Toplantının açılış bildirisi ve sunum, katılımcılara kilit kavramları genel hatlarıyla gözden geçirme imkanı vermenin yanısıra, TEYŞAR karşısında kadınların rolü ve etkin biçimde güçlendirilmeleri konusu üzerinde de durdu. TEYŞAR'a karşı durma meselesinde kadınların yükümlülükleri ile barışın-tesisi ve güvenlik meselelerinde kadınların yükümlülükleri arasındaki olası paralellikler kadar insan hakları ve toplumsal cinsiyet perspektifinden görülen şeyler de ortaya kondu. Oturumun Açılış Faslı'nın ardından, değişik görevlerden ve değişik kuruluşlardan konuşmacıların katılarak kendi deneyim ve uzmanlıklarını paylaştığı, çözüme dönük doğru uygulamalar ve TEYŞAR'ı çözmeye kadın girişimlerden öğrenilecek dersler odaklı bir panel tartışması yapıldı.

Sonrasında, TEYŞAR karşısında kadının rolünü pekiştirmek ve etkinliklerini güçlendirmek amacıyla toplumsal cinsiyet duyarlılığının ve insan haklarına-uyumlu önlemlerin saptanması yönünde daha derin bir tartışmaya olanak sağlayacak şekilde katılımcılar üç farklı çalışma grubuna ayrıldı.

- Birinci çalışma grubu şuna odaklandı: örneğin kadınların hedef kitleyi kendilerine bağlamaları nasıl mümkündür; terörist radikalleşme konusunda kadınların farkındalığı ve kavrayışları nasıl yükseltilir; kadınlar hangi hedef kitleyi etkilemede daha iyi bir konuma sahiptirler gibi konular tartışılarak, hedef kitlenin en doğru şekilde tespiti ve ona ulaşmanın yolunun saptanması.
- İkinci çalışma grubu 'karşı-anlatı' kavramını tartıştı, eş deyişle: TEYŞAR karşıtlığı bağlamında 'karşı-anlatı'nın taşıdığı önem nedir; şiddete-dayalı aşırıcılığa ait fikirlerle ve terörist propagandayla mücadele edecek karşı-anlatılar ortaya koyabilmeleri için kadınların farklı deneyimlerle nasıl güçlendirilebilir; ama aynı zamanda da hem TEYŞAR'ın ne olduğuna hem terörizme sebep olan faktörlere ilişkin, çeşitli kültürler ve dinler hakkındaki bilgisizlik ve/veya doğru olmayan yorumlamalar dahil, yanlış inanışları giderecek karşı-anlatılar geliştirmeleri yönünde de kadınları güçlendirmenin yolunun saptanması.
- Üçüncü çalışma grubu kadınların TEYŞAR karşıtlığına dönük mesajları, pratik eylemlerle nasıl iletebileceğini araştırdı. Şunlar tartışıldı: TEYŞAR karşıtlığına dönük

insiyatif üstlenmeleri yönünde kadınlar nasıl güçlendirilir; TEYŞAR'a başarıyla karşı durmada kadının rolünü pekiştirmek için ne gibi somut araçların ve kabiliyetlerin geliştirilmesine ihtiyaç vardır; başka kişi ve grupları etkilemek ve onları güçlendirmek için kadınlar nasıl harekete geçebilirler; katılımcılar aynı zamanda diğer şiddet biçimlerini çözümlenmede insiyatif üstlenmiş kadın girişimlerinden öğrenilen dersleri ve doğru uygulamaları da paylaştılar.

Bu tartışmaların sonucunda, her çalışma grubu ertesi gün tüm katılımcıların birlikte üzerinde tartıştığı önerileri formüle etti.

Aşağıda yazılanlar açılış bildirisi, genel tartışma, ve çalışma grubu oturumları boyunca katılımcılar tarafından ileri sürülen en önemli tespitleri yansıtmaktadır. Sekreterlik ile DKİHO'nun müşterek düzenlediği Kadınların Yöneldiği Terörist Radikalleşmeyi önleme (12 Aralık 2011) ve TEYŞAR Karşıtlığında Kadının Rolü ve Güçlendirilmesi (12-13 Mart 2012) temalı yuvarlak masa toplantıları sırasında formüle edilen belirli öneriler daha sonra bir nihai birleşik raporda sunulacaktır.

Açılış Sunum Bildirisi: TEYŞAR'la Etkin mücadelede Kadınların Rolünü Anlama

1. Kadın katılımının ve kadın bakış açısının bilhassa göz ardı edildiği terörizmle mücadele alanı dahil, kadınlar politik karar-alma süreçlerinden ve güvenlik politikalarından önemli ölçüde dışlanıyorlar. Sıklıkla kurban konumuna indirgeniyorlar ya da kadınların edilgin, muhtaç, itaat eden, salt annelikle donatılı oldukları varsayılıyor. Üstelik, kadın haklarının korunması terörizmle savaşı haklı gösteren çok sayıda örnek içermektedir.
2. Kadınların ve erkeklerin güvenlik, çatışma, terörizm ve terörizmle-mücadele konularıyla ilişkisi birbirlerinden farklıdır. Bu yüzdendir ki, cinsiyet güvenlik meselesinin tam merkezinde duran ama onun yeterince araştırılmamış bir boyutudur, bu durum hem sürdürülebilir barış ve güvenlik koşulları için hem dünya genelinde kadın hakları için küresel bir sorun teşkil etmektedir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kadınlar, Barış ve Güvenlikle ilgili 1325 numaralı kararı (BMGKK) çatışmaların önlenmesi, yönetilmesi, ve çözümlenmesiyle ilgili konularda tüm karar-alma seviyelerinde kadınların temsillerinin arttırılmasını teşvik etmektedir. 1325 nolu BMGKK'nın istediği, güvenlik politikaları ve buna benzer konularda "hegemonik erkeklik" yapısını kırmaktır. Söz konusu karar ve onun uygulandığı durumlardan çıkan dersler bizlere hem taraf olunacak bir esin kaynağı sağlar hem terörizmle mücadele çabasında kadınların rolleriyle ilgili yepyeni açılımlar şekillendirir.
3. Bugün terörizmle-mücadele politikaları ve önlemleri çoğunlukla geleneksel cinsiyet eşitsizliği kalıplarını desteklemektedir. Şiddete-dayalı aşırıcılık ve terörist radikalleşmenin esasen yalnızca erkekleri ilgilendiren bir mesele olduğu yanlış inancının etrafında şekillenmektedirler. Devlet yetkililerinin terörizmi önleme gibi konularda sivil toplumla, ki bunlar da bilhassa cemaat tabanlı kuruluşları içermektedirler, yürüttüğü görüşme ve diyaloglar sonuç olarak genellikle cemaatlerin kendi öyle ilan eden erkek liderlerinin egemenliğindedir. Ama onların görüşleri ve tavsiyeleri bağlı oldukları cemaatlerin tamamını her zaman temsil etmez ve genellikle

sorunları gündeme getirmektense otoriteyle iyi ilişkiler içinde olmayı önemsedikleri için cemaat üyeleri arasında itibar kaybederler. Kadınların kendi paylarına devlet yetkilileriyle çoğunlukla pek az temasları vardır ve bununla orantsız olarak onlara daha az güvenirler. Yürütme'nin uygulamaları kamu hizmetlerine eşit giriş haklarını yadsıyarak, sıklıkla kadınlara karşı ayrımcılık şeklinde olmuştur.

4. Baştan başa tüm AGİT bölgesindeki devletler terörizmi önlemek için, bilhassa topluluk-düzeyinde, kadınların yaşadıkları hakikatler, ihtiyaçlar ve deneyimlerle bağlantılı olan stratejilere gereksinim olduğunu göz ardı etmişlerdir. Ne var ki, TEYŞAR'la mücadele politikalarının etkin olabilmesi ancak kadınları da bu politikaları geliştirme, gerçekleştirme ve değerlendirme aşamalarının her evresine dahil ettikleri takdirde mümkün olabilir. Polisiye tecrübeler TEYŞAR'ı önlemede kadın gruplarının ve resmi olmayan çevrelerin topluluklar üzerinde daha derin ve daha sahici bir etkiye sahip olabileceklerini gösteriyor. Bununla birlikte, şayet kadınların hakları sadece bir güvenlik politikası hedefine hizmet ettiği zaman dikkate alınır ya da şayet topluma bütünüyle katılmalarındansa ait oldukları topluluklar üzerinde "casusluk" yapmaları için yetki sahibi kılınırlarsa, o takdirde kadınların bir araç haline sokulma riski de vardır.
5. Devlet, kamunun kadın üyeleri dahil, topluluklarla ilişkisinde istihbarat toplamayı hedeflememelidir. Devletler sadece terörizmle mücadele meselesi bakımından değil, özellikle yerel ve topluluk düzeyinde olacak şekilde, kadınlarla alakalı tüm meseleleri kapsayan bir alanda hareket etmelidir. Toplum güvenliğini çok daha geniş çapta içine alan meseleleri kadınlarla birlikte ele almanın bir yan-sonucu olarak, Terörizmi önleme meselesi bundan son derece büyük fayda sağlayacaktır.
6. Terörizme yol açan şiddete-dayalı aşırıcılık konusuna kitlenildiği zaman, belli topluluklar üzerine orantısız şekilde odaklanmanın ayrımcılık ve yabancılaşmayı körükleyecek olması gibi bir risk ortaya çıkar. Terörizmi önleme çabalarında Müslümanların çoğunlukla hep dışarda tutulmaları olgusu yabancı düşmanlığını (ksenefobi) canlandırmış ve siyasi aşırı sağ kanatların aşırıcılığını desteklemiştir. Aynı zamanda, özü ya da uygulamaları bakımından ayrımcı politikalar ve önlemler yabancılaşma duygularını arttırabilir, ki bu da en sonunda şiddete-dayalı aşırıcılığa sempati duyulması ya da hatta desteklenmesi sonucunu doğurabilir. İnsan haklarına uymak için, radikalleşme karşıtı önlemler ortaya konurken muhafazakar yada marjinal görüş ve inançların manifestoları ile aşırıcılığın şiddet söylemlerini birbirinden net olarak ayırt edilmesi gerekir. Yasa uygulayıcıları için sadece bu ikincisi bir endişe kaynağı olmalıdır.

Panel Tartışması: Radikalleşmeyle Mücadele Kuvvetleri olarak Kadınlar: Doğru Uygulamalar ve Çıkan Dersler

7. İnsan hakları evrenseldir ve kadın hakları tercihli bir "ekstra" değildir. Kadın hakları esasında, 1995 Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformunda, Kadınlara Karşı her türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nde (CEDAW) kabul edildiği ve çeşitli AGİT Anlaşmalarında yansıtıldığı gibi insan haklarıdır. Devlet otoriteleri ve daha geniş topluluklar kadınları aynı zamanda dışarıda terörizmle mücadele bağlamında

güçlendirmek için de çalışmalıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği terörizmle mücadeleye hizmet etmesi için değil bizzat kendisi doğru olduğu için teşvik edilmelidir.

8. Kadınlar ve hakları hem terörizm hem terörizmle- mücadele önlemlerinden sık sık olumsuz biçimde etkilenirler. Terörizmle mücadelenin bir parçası olarak güç kullanma dahil yabancı topraklara müdahale etmeyi haklı çıkarmak için kadın haklarının kullanılması kadınların hakları ile “yabancı” müdahalesini ilişkilendirme tehlikesi taşır. Bu hem terörizmle mücadelede hem cinsiyet eşitliği hedeflerinin takibinde verimli olmayı engelleyebilir. Üstelik, kadınlar orantısız şekilde terörizmin hem doğrudan hem de dolaylı kurbanları oluyorlar, bu ikincisi yüzünden kadınların bir başına ev geçindirmek zorunda kaldığı çok sayıda haneler vardır.
9. Etnisizm, din ve/veya toplumsal cinsiyet üzerine dayalı ayrımcılık, terörizmle mücadelenin bir sonucu olarak da dahil, kadınların TEYŞAR karşısında insiyatif almasının önünde çok sayıda somut engeller yaratarak kadınların terörizmi önlemeye katkı sunmalarına dönük ilgi ve isteklerinin sönmesi tehlikesini doğurur. Ayrıca, terörizmin finanse edilmesine karşı çıkarılan yasalar ve önlemler TEYŞAR’la mücadeleye yardım etmek için çok iyi bir konuma sahip cemaatler düzeyinde ve halka yakın kadın örgütleri de dahil, küçük örgütlerin destek için para toplama çalışmaları üzerinde orantısız olarak kısıtlayıcı bir etki yaratmıştır. Bununla birlikte, Devlet otoriteleri resmi bankacılık sektörüyle bütünleşmiş daha büyük organizasyonları desteklerler, ama ne var ki kadınların buradan dışlanmaları çok daha muhtemeldir.
10. Kanun uygulayıcı görevliler, özellikle de terörle mücadelede çalışanlar arasında kadınların son derece yetersiz sayıda temsili söz konusudur. Kanun uygulayıcı makamların kadınların operasyonel pozisyonlar da dahil daha fazla istihdamı için daha çok gayret etmeleri ve kadınların kariyerlerinde ilerlemeleri önündeki engellerin kaldırıldığından emin olmaları gerekir.
11. Kamu mercilerinin kadınlarla sadece terörizmi önlemeyle ilgili olarak bir araya gelmeleri halinde güvenilirlikleri ve itibarları çok azalacaktır. Bundan ziyade, Kadınların mevcut kaygılarına hassasiyet göstererek ve kadınların mesela uyuşturucu bağımlılığı, sokak suçları ve aile içi şiddet gibi kendi toplulukları için en acil saydıkları meseleler üzerine ciddiyetle giderek kadınlarla işbirliği yapabilmeyi güvenceye alacaklardır.
12. Kadınlar şiddete- dayalı aşırıcılık ve terörist söylemlerle suiistimal edilen algıların ve kimliklerin şekillenmesine katkı sağlayabilirler. Anne baba olarak, kadınlar ve erkekler çocuklarının kendilerinin kim olduklarına dair sorularını yanıtlayabilmeleri ve onların din, politik ve kültürel kimlik konularını toplumun geriye kalanıyla uyumlu olarak olumlu bir yolda yorumlamasına yardımcı olabilmeleri gerekir. Hayatlar ve kişilikler genellikle 12 ila 20 yaş arasında şekillenir, şiddete-dayalı aşırıcılık yandaşı grup üyelerinin çoğu o yaş aralığından toplanmışlardır. Aileler ve topluluklar terörist radikalleşme hakkında açık açık konuşmalıdır. Meselenin üzerine gidilmediği, sessizlik ve inkar bir silme mekanizması olarak kullanıldığı zaman, böyle bir boşluğun

teröristlerin eline geçmesi riski doğar, bu durumda onların anlattığı hikayelerle baş edecek bir şey kalmaz.

13. Annelik ve babalık idealleri en dini ve en kültürel sınırların üzerindedir, ve bu idealler bireysel olarak harekete geçmeyi yüreklendirip sınırın öbür tarafıyla koalisyonlar kurma yönünde bir tür baskı unsuru olabilir. Ancak, kadınların rolünü sadece bir anne rolüyle sınırlandırmayıp dışarda özel alanı kaplayan yeteneklerinin tamamını içine alan bir bütün olarak kendi topluluklarına ve topluma yaptıkları ve yapabilecekleri dinamik katkıları kabul edip tanımak önemlidir. 1995 Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu belgesi, ve arkasından gelen araştırmalar, yasal bağlayıcılığı olan 'Kadınlara Karşı her türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)', ve 18. Yüzyıl sonunda başlayan başarılı bir küresel kadın hareketi, tüm bunlar kadınların kamu alanına erkeklerle eşit bir zeminde katkı sağlama kabiliyetleri olduğunun kanıtlarıdır.
14. Baştan sona tüm AGİT bölgesinde tutucu toplumsal cinsiyet normları, kadınlarla ilgili kurumları geleneksel rollerle sınırlayan toplumsal baskı, eğitimsizlik, yoksulluk ve sıkıntı kadınların insiyatif alma ve müdahil olmaları önünde engellerdir. Şu önemlidir; politika yapıcılar sıklıkla kadınların topluluklar arasında arabuluculuk becerilerini dikkatten kaçırmaktadırlar. Devletler kadınların engellerin yıkılmasına yardım edebilecekleri ve farklı grupların kaynaşmasına katkı verebileceklerini, böylelikle de gerilimlerin tırmanmasını önlemeye ve şiddete-dayalı aşırıcılığın insanları çeken yanlarıyla mücadelede yardım edebileceklerini kabul etmelidirler.

Çalışma Grubu I : TEYŞAR'la mücadelede hedef kitleye ulaşabilmek için kadınların güçlendirilmesi

15. Şiddete-dayalı aşırıcılığın unsurları ve terörist radikalleşme süreçleri farklı kültürel, coğrafik, politik ve tarihsel koşullarda aynı değildir. Radikalleşmeye götüren faktörler her birey için bambaşka şekillerde biraraya gelirler ve o kişinin kendi özel koşullarıyla değişkenlik gösterirler. Radikalleşme büyük ölçüde bir içsel süreçtir ve örneğin kılık kıyafet gibi en doğrudan görülür değişiklikler o kişinin bir şiddet yanlısı aşırılıkçı olduğunun ne zorunlu ne de yeterli işaretleridir. Diğer yandan, mesela şiddete-dayalı aşırıcılık videoları izleme yada şiddeti savunan etkili konuşmalar yapma gibi, genellikle daha geride gizlenmiş davranış değişiklikleri çok daha ilişkili olabilir. Bununla birlikte, şu konuda açık olmak önemlidir şiddet-karşıtı ideolojiler yada inançların kendileri ve bunların barış söylemleri, itiraz edilebilir ya da aşırı oldukları düşünülseler dahi, devlet otoritelerinin baskı önlemlerine hedef olmamalıdır. Terörist radikalleşmenin erken uyarı işaretleri konusunda kadınların farkındalığını yükseltme, özellikle insan hakları perspektifinden bakıldığında, problematik bir düşüncedir.
16. Devletler sivil toplumun ilgisini TEYŞAR'a götüreceği muhtemel meseleler üzerinde toplamak için onlarla uzun vadeli ilişkiler inşa etmek suretiyle, kadın örgütleri ve cemiyet tabanlı örgütler dahil, sivil toplumla daha derin bir bağlantı kurarak daha iyi bir terörist radikalleşme anlayışı geliştirebilirlerdi. Devletler bu tip ilgileri kontrol altında tutma yönünde hareket etmektense onları yönlendirmeye çalışmalıdır. Devletin destek çabaları sıklıkla erkek egemenliğine ve devlet otoriteleriyle iyi ilişkiler sürdürmeyi öncelikli görmeye yatkın büyük ya da esaslı örgütlerle sınırlıdır. Böyle

örgütlerin taze bakış açıları getirmesi ve kadın katılımını yada insiyatifini sağlaması pek mümkün değildir. Öte yandan, kadın örgütleri çoğunlukla doğrudan halk düzeyinde çalışıyor ve çoğunlukla duyarlı bireylere daha iyi ulaşıyorlar.

17. TEYŞAR'a karşı harekete geçmeleri amacıyla kadınları güçlendirmek için, kadın örgütleri ve kadınlarla çalışan sivil toplum örgütleri gibi, tek tek aktivistlere kim oldukları, ne için çalıştıkları, kapasitelerinin ne olduğu, ne kadar etkili oldukları, hedeflerinin ne olduğunu daha iyi anlamaları için ayrıntılı bir haritanın oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Devletler genellikle aynı örgütler ile/aracılığıyla çalışıyorlar, oysa farklı yetkinlikleri kendine çekmek ve farklı kitlelere ulaşmak için ortaklıklarını çeşitlendirmeye daha fazla çaba harcamalıdır. Aynı zamanda güven duyma ve niyetlerini anlama açısından, devletlerin farklı örgütlerle bağlantıya girme sebebi ve yönteminin şeffaf olması da önemlidir.
18. Kadın örgütlerinin terörizmi önlemeleri konusunda meşgul olan kamu görevlileri genellikle TEYŞAR'la mücadelede kadınların rolünü ve onlara etkin şekilde yetki vermenin önemini anlayabilecek donanımda değiller. Aynı zamanda net bir politikaya, iç yönergelere ve devlet makamları arasında koordinasyon sağlanmasına da ihtiyaç var; buna farklı yetkiler üzerine kurulan ve farklı uzmanlıklara dayalı bir bakanlıklar-arası komitenin kurulması da dahil edilebilir.
19. Kadınların tam katılımını ve eşit zeminde uğraş vermelerini sağlamak için onların doğru düzgün eğitilmeleri sağlanmadığı sürece, kadınların karar alma süreçlerinde bulunmaları yeterli değildir. Bu kadınların terörizmle mücadele konusunda alakalarını ve kadınların rolünün uzun vadede tanınmasını teşvik etmek, ve şimdiye dek erkeklerin egemenliğinde olan bir alanda cinsiyet prototipleri güçlendirmekten kaçınmak özellikle önemlidir.
20. TEYŞAR'la mücadele çalışmalarında kullanılanlarla karşılaştırıldığında, şiddet yanlı aşırıcular ve teröristlerin kendi öykülerini anlatmak için farklı araçlar kullanmaları bakımından daha önde oldukları görülüyor. TEYŞAR'la mücadeleyle uğraşan kadın örgütlerinin mesajlarını etkili şekilde ifade etmeleri ve tartışmayı genişletebilmek için araç olarak kullanacakları mesela sosyal medya, bloglar, çizgi romanlar ve animasyonlar gibi, yeni yollar bulmaları için kapasitelerinin (becerilerinin ve teknoloji erişimlerinin) artırılmasının sağlanması gerekir.
21. Kısıtlı kaynakları düşünüldüğünde, kadın örgütleri zamanlarının çoğunu kendilerine en önemli gelen meselelerin çözümlenmesine ayırır, bunlar arasında TEYŞAR nadiren yer alır. Onları TEYŞAR'la mücadeleye sokma ve güçlenmelerini sağlama noktasında bu dikkate alınması gereken önemli bir hakikattir. Bir çok cemaatte, söz gelimi hoşgörüsüzlük, ırkçılık ve ayrımcılık, suç ve sosyal hizmetlere erişim gibi kendilerini en çok vuran meselelerin ciddi biçimde yetkililer eliyle yönlendirildiğini düşünmedikleri sürece, cemaatlerin en etkili ve itibarlı olanlarının TEYŞAR'a karşı harekete geçme ihtimali yoktur.

Çalışma Grubu 2: TEYŞAR Karşıtı Normatif Mesajı Şekillendirmeleri İçin Kadınları Güçlendirme

22. Kadınlar birçok sesle konuşabilirler. Kültürel, dinsel, ve siyasi tarih konularında kadınların eğitimlerini güçlendirmek onların şiddete-dayalı aşırılıkçı söylemlerle mücadele etmesine olanak vermesi açısından hayati önem taşır. Bu, kadınların kendi son derece saygın kültür, din ve tarihlerinin ortak dayanak noktası olan hoşgörü ve barış düşüncelerini öne çıkararak, olayların farklı yorumlarını sunan karşı-söylemleri

özenle değerlendirmelerine ve bunları yaymalarına izin verecektir. Şiddete-dayalı aşırılıkçı söylemler, şayet tartışılmazlarsa yegane “gerçek” gibi görünebilme tehlikesi taşırlar, ve bu söylemler olgu ve dinsel öğretilerin onların çıkarına hizmet eden, çarpıtılmış yorumlarına dayandığı zaman, kadınların ortaya koydukları bu çaba daha da önemlidir.

23. Hakikatin araştırılması etrafında kurulu öyküler son derece etkili olabilirler. Ama “tek hakikati” empoze etmeye çalışmaktansa, özellikle hükümetler haricinde farklı seslerin duyulmasına ve farklı söylemlerin ortaya konmasına imkan veren şeffaflık ve çoğulculuk ortamı yaratılmak zorundadır. Bu “söylemler”in hepsi birlikte farklı kişilere hitap edecek ve terörist söylemlerle farklı açılardan mücadele edecektir.
24. Terörizm kurbanları, teröristlerin propagandalarında ve yandaş toplama çabalarında yapmaya çalıştığı şeye, yani kurbanların canavarlaştırılmasına itiraz eden güçlü karşı-öyküler aktarabilirler. Kişisel tanıklıklar son derece etkilidir; şahsi bir hikayeyi paylaşma teorik bir karşı-öykü yaymaktan çok daha büyük bir etki taşır, ve insanlar için bunu anlatmak muhtemelen daha kolaydır. Kişisel hikayeler aynı zamanda toplu olarak kurbanlaştırıp birbiri içinde kaybolmanın tersine kurbanların bireyselliğini vurgular.
25. Eski şiddete-dayalı aşırılıkçıların karşı-öyküleri de önemli bir rol oynayabilir. “Eskiler” şiddete-dayalı aşırılıkçı öykülerin nasıl meydana getirdiğinin, nasıl ve niçin belirli kişileri kendine çektiğinin daha iyi anlaşılmasına yardım edebilirler. Bu, yeri geldiğinde, belli hedefler için ya da belli konular/argümanlara yönelik daha etkili karşı-öyküler geliştirme bilgisi edinmeye de yardımcı olabilir. “Eskilerin” kişisel tanıklıkları ilk elden deneyim ve bilginin sahip olduğu güvenilirliği taşırlar. Terörist grupları ve liderlerini açığa çıkartan bir ışık tutabilirler. Terörist/şiddete-dayalı aşırılıkçı bir grubu nasıl ve niçin terk ettiklerini açıklayan ifadeleri zaten radikalleşmiş/ radikalleşme yolunda olan kişiler üzerinde belirli bir rezonans yaratabilir.
26. Kadın örgütlerine ve kadın savunucularına harekete geçmeleri telkin edilmelidir ve belli kitlelere mesajlarını hem biçim hem de konuşma tarzı açısından etkili şekilde hazırlamaları için mesela psikoloji bilgisi ve teknik beceri gibi konularda güçlenmeleri sağlanmalıdır. Kadınlar, mesela tarihteki kadınlar ve kadın rol modeller gibi kadının güçlenmesine dair anlatılara dayanan bilgi dahil, sahip olduğu kaynakları geliştirmeye ve bunları paylaşmaya teşvik edilmelidir.
27. Tartışmaları yüreklendirecek ve kadınların sesi dahil, yeni sesleri öne çıkaracak girişimler mümkün merteye yerel ortaklar üzerine dayandırılmalıdır. Sosyal medyayı kullanma kuvvetli bir taşıyıcı olmuştur, ama bazı hallerde geleneksel medya da gözden kaçırılmamalıdır. Karşı-öykülerin iletişim dili söz konusu hedef kitleye erişmeye yatkın olmalıdır, anladıkları ifadeler ve bağlantı kurabildikleri kavramlar kullanılmalıdır. Kişisel tanıklıklar bir kenara, tarihi yada kurgusal anekdotlar ve rol modellere yapılan atıflar kullanıldığında öyküler çok etkili olabilirler.
28. Kültürler arası ve dinler arası diyalogu teşvik etme çabalarına konunun toplumsal cinsiyet boyutu da dahil edilmelidir. Kadınların etnik, kültürel ve dinsel bölünmeler karşısında gerilimi önleme ve dayanışmayı teşvik etmeye katkıda bulunmalarını sağlamak için kadınların böyle girişimlere katılımları önündeki engeller tespit edilip ortadan kaldırılmalıdır. Diyalog başka türlü başarısız olacaksa şayet, kadın-kadına diyalog işe yarayabilir. Bu alanda aktif kadınlar için karşılıklı bilgi aktarımını sağlayacakları araçların ve platformların yaratılmasına ihtiyaç var.
29. Kadınlara yetki verme konusunda en önemli nokta siyasi iradedir. Mesela Birleşmiş Milletlerin ilgili kararları ve teamülleri gibi uluslararası yasal standartlar uzun bir

zamandan beri var ve devletler bunları kadın haklarını etkin şekilde teşvik etmek için yasal zemin olarak kullanmalıdırlar.

30. Kadınlara yetki verme konusunun çözümü ölçülebilir hedefler, bir program çizelgesi ve fon desteği gerektiren uzun bir süreçtir. Aynı şekilde, şiddete-dayalı aşırılıkçılık öyküleriyle mücadele de finansal olarak desteklenmesi ve kurumsallaştırılması gereken uzun vadeli bir süreçtir, ve kadınlar bu süreçte tam olarak yer almalıdırlar.

Çalışma grubu 3: TEYŞAR'la mücadelede Eylemler aracılığıyla Mesajı iletmeleri için Kadınlara yetki verme

31. Şiddete-dayalı aşırılıkçılık ve terörist radikalleşmenin tanımlanıp farkındalığın yükseltilmesinde bazen kadınlar daha iyi bir konuma oturtulabilir, ve terörist radikalleşmeye ilk karşılık verenler olarak önemli bir rol oynayabilirler. Bunu yapacak yetki sahibi kadınların öz-güvenlerinin güçlendirilmesi, ilgili konularda bilgilerinin geliştirilmesi, ve bilhassa kamusal alanda iyi iş çıkarma becerileri kazanabilmeleri açısından özel bir eğitimden geçirilmeleri gerekiyor. Aynı zamanda kadınların bu meselelerle ilgili birbirleriyle iletişim kurabilecekleri bir "güvenli alanlar" ortamı yaratılmasına da ihtiyaç vardır.
32. Yetkililer TEYŞAR'a karşı kadınlarla birlikte hareket ettiğinde ortak bir hedefi paylaşma düşüncesi öne çıkarılmalıdır. Bu ortak hedefi saptayıp konuyla ilgili bilgi alışverişi yapmak için tüm girişimler hükümetleri, akademisyenleri, öğretmenleri, sivil toplumu, ve farklı eğitimden, sosyo-ekonomik, kültürel ve dinsel yapılardan gelen sıradan kadın ve erkekleri kapsamalıdır.
33. AGİT bölgesi çevresinden örnekler bize gösteriyor ki, sert çatışmaların yaşandığı ortamlar TEYŞAR'la mücadelede kadınlarla birlikte hareket etme konusunda bize önemli dersler verebilir. Toplumsal cinsiyet rollerinin ataerkil yorumlarını yıkarken, ataerkil görüşlerin nasıl çatışma süresince şiddete- dayalı cinsiyeti körüklediği ve bu görüşlerle günlük yaşamda nasıl baş edilebileceği eğitimlerle gösterilebilir. Bu, bizim şiddette cinsiyetin rolünü daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir ve TEYŞAR'a karşı kadınların üstlendiği inisiyatife aktarılabilir.
34. Kadınların barış süreçlerine ve çatışma kararına fiilen katılımı kadınların TEYŞAR'la mücadelede tavır alma konusunda önemli bir esin kaynağı olabilir. Bununla beraber, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kadınlar, Barış ve Güvenlikle (BMGKK) ilgili 1325 numaralı ve ardışık ilgili kararlarının, çatışmanın önlenmesi ve eylemlerle bağlantılı çatışmalar etrafında odaklanmış toplumsal cinsiyet alanıyla ilgili olduğunun bilincinde olmak önemlidir. "Çatışma" dördüncü Cenevre Sözleşmesi ve Ek Protokoller'de yasal olarak, ki genel olarak insani yasa adıyla bilinir, tanımlanıyor olmasına karşın "terörizm" yasal olarak tanımı olmayan ama sözleşmelerde ve BM kararlarında misliyle konu edilen farklı bir kavramdır. 1325 nolu karar çerçevesinde toplumsal cinsiyet metodları her ikisinde geçerli sayılarak bu iki alan birbirine karıştırılmamalıdır. Ama yine de, eylemlerle bağlantılı çatışmada toplumsal cinsiyet eşitliği konularından dersler çıkarılabilir.
35. Kadınların TEYŞAR'la mücadeleye dahil olması daha fazla araştırılması ve devletlerin, sivil toplumun ve uluslararası kuruluşların gündemlerinde daha üst sıraya konulması gereken bir meseledir. Bununla ilgili olarak AGİT kısmen önemli ve öncü bir rol oynayabilir.